

LA CASA ÉS DE QUI L'HABITA

EMBAT
Habitatge

LA CASA ÉS DE QUI L'HABITA

Línia estratègica de Embat – OLC en la lluita per l'habitatge digne

En els últims anys, una nova manera de fer sindicalisme ve prenent forma a Catalunya (i en la resta de l'Estat i del món), el sindicalisme d'habitatge i d'inquilines, redescobrint-se a si mateix, ja que aquesta és una pràctica que té antecedents històrics en el nostre territori i fora.

"Necessitem construir un moviment per l'habitatge capaç de contenir en si les llavors d'una transformació social"

Tal fet està intrínsecament motivat amb les condicions esgotadores de les nostres vides, on la precarietat i l'explotació no sols es viu en l'àmbit laboral, sinó en totes les esferes de la vida.

Lluitar avui per millors condicions d'habitatge és fonamental per a poder tenir una vida digna, i això inclou el dret a l'accés a un habitatge digne, la qual cosa fa que no sols el sindicalisme laboral, sinó també el feminisme i l'anti-racisme siguin elements

fonamentals per a la lluita per l'habitatge.

En condicions de problemes estructurals, les millores d'aquestes condicions són importants i necessàries, però no són suficients. Mentre ens dediquem a lluitar per elles, necessitem ja albirar els següents poses a seguir en la lluita i l'organització que ha de ser la bastida en el qual erigir-se.

És per aquesta raó que necessitem construir un moviment per l'habitatge capaç de contenir en si les llavors d'una transformació social i d'una reorganització democràtica del territori.

Per a aconseguir-ho, la militància de Embat en els moviments i sindicats d'habitatge ha d'orientar-se i comprometre's per a concretar:

A CURT TERMINI

Contribuir a les lluites i conflictes, desenvolupant estratègies per a vèncer en els reptes de present i construir elements organitzatius que permetin acumular força social;

Promoure a través de l'exemple un estil militant basat en l'ètica, el compromís, la paciència i la solidaritat;

Promoure i donar suport a la intersecció i aliança amb altres moviments i sectors oprimits, avançant per a una actuació conjunta, com el sindicalisme laboral, el feminisme i l'anti-racisme;

A MITJÀ TERMINI

L'enfortiment del moviment a través d'una major integració i unificació, apostant per la confluència cap a un moviment de masses arrelat en les classes oprimides i federat territorialment;

La creació d'una identitat i d'una pràctica militant eficient, així com l'aposta per una

escola de formació de militants perquè no siguin només persones i activistes d'altres espais o altres recorreguts els que estiguin conduint el moviment;

A LLARG TERMINI

La capacitat per part del moviment de gestionar els territoris on es troba inserit (ja siguin blocs, carrers, barris, etc.), i, per tant, plantejar-se la col·lectivització no sols de l'habitatge, sinó de l'esfera reproductiva de la vida;

Establir en el sentit comú, per la propaganda i per la via dels fets, el dret que l'habitatge pertany a qui l'habita.

Recopilació dels episodis anteriors...

Durant aquests últims anys el moviment per l'habitatge a Catalunya s'ha desenvolupat i ha adquirit cada vegada més experiència. Hem vist com la manera d'actuar s'ha professionalitzat i casos que abans haguessin acabat amb un intent de parar un desnonament, avui dia s'aconsegueixen resoldre fins i tot abans d'arribar a aquesta mena de situació. A més ha crescut la unitat, i a poc a poc avancem pel camí que havíem iniciat al I Congrés de 2019, encara que és segur que queda molt per fer.

En aquell moment dèiem:

En aquest sentit, seria interessant iniciar un procés que convertís el gran magma de grups d'habitatge, observatoris, PAH's, sindicats de barri, sindicat de llogaters, en un gran moviment popular amb una estratègia comuna i una unitat d'acció, almenys en algunes qüestions, i respectant la diversitat organitzativa existent.

Hem de començar a passar de la fase del sindicalisme cas per cas a intentar introduir algun tipus de dinàmica més col·lectiva. És a dir, que cada conflicte que lluitem sigui per canviar la vida material de moltes persones al mateix temps. Hem de donar un pas més en l'enfortiment organitzatiu, de la mateixa manera que ho van fer ja fa 100 anys en el sindicalisme.

Per aconseguir que aquest moviment per l'habitatge esdevingui un actor útil i decisiu en les millores materials a l'hora d'aconseguir un lloc digne on viure, fa falta que el moviment per l'habitatge pugui capgirar lleis (LAU) o ser capaç de forçar les condicions per sobre els requeriments de les immobiliàries, rendistes o fons d'inversió. Per fer això, ha d'esdevenir un moviment de masses. Per tal que sigui així, s'han d'escatimar esforços i repartir tasques, buscar suport on faci falta i buscar victòries parcials. Per tal que tot això passi, hem de tenir clar que els grups d'habitatge no són suficients i que l'estructura de coordinadora tampoc ho és.

Recalcar que aquesta feina de construcció de moviment d'abast municipal ha d'anar indubtablement acompanyada d'un enfortiment de les capacitats i de la densitat de les organitzacions locals de base.

Estendre la defensa dels drets de les treballadores fora del món laboral en un sindicalisme social que pivoti al voltant de des-mercantilitzar l'habitatge a llarg plaç, i defensar els drets dels llogaters, endeutats, etc. a curt plaç ja suposa un reforçament del discurs de classe.

Cinc anys després podem dir que estem alguns passos considerables ja enmig d'aquest camí, i que la tendència de la lluita en els pròxims anys serà segurament incrementar els casos de negociacions col·lectives a partir de les organitzacions de blocs i de les seccions de propietaris. El procés important d'unificació de forces en el qual es troba el moviment per l'habitatge, i l'aliança d'aquestes forces amb les del sindicalisme laboral, també marca un pas important

que ens farà avançar i que és extremament important.

Donada la nostra ideologia i la nostra visió de com ha de ser i construir-se la societat que en un futur sigui capaç de construir i dur a terme la revolució social que ens porti al comunisme llibertari, valorem aquest pas que està a punt de donar-se, com una etapa més - molt important - en la consecució d'objectius

superiors. És per aquesta raó que hem de posicionar-nos

fermament a favor de totes aquelles estructures organitzatives que posin en comú i construeixin els mecanismes per a materialitzar accions coherents, basades en l'interès i la voluntat de totes les parts implicades, a través de l'ús de sistemes democràtics participatius i directes, que impliquin les diferents parts del moviment de la manera més directa i àmplia possible.

A més, creiem en aquelles estructures que tingui en compte l'heterogeneïtat i riquesa que conviu dins del moviment per l'habitatge i que al mateix temps estableixi mecanismes i relacions entre totes aquestes diferències el més horitzontal i igualitàries possible, evitant l'acumulació

de poder en uns certs nivells o organismes i descentralitzant i fomentant aquest el màxim possible entre totes les parts a través de la capacitat d'agència individual i la sobirania d'una mateixa.

De la mateixa manera, hem de ser igual de clars i coherents amb allò a què ens oposem per principis; estructures centralitzades i jeràrquiques, on uns decideixen i altres executen segons el pla, també hem de posicionar-nos en contra de la instrumentalització del moviment per part d'altres organitzacions que compten amb els seus propis interessos i que formen part del moviment per l'habitatge, però que també actuen fora d'aquest.

És per això que ens oposem també al fet que aquest i qualsevol altre moviment popular quedi subordinat d'una manera o d'una altra a un partit o organització política, o d'una altra índole, que tingui la seva pròpia agenda política i que en alguns moments pugui fins i tot arribar a divergir o xocar amb els interessos de les bases d'aquests moviments socials als quals subordini.

Prendre vies impositives, avantgardistes o de caràcter centralista pot fer-nos córrer el risc de destruir o evitar allò que més desitgem; acumular i desenvolupar noves forces polítiques basades en la veritable autonomia construïda al voltant d'un subjecte polític independent i creat per si mateix a través d'uns principis compartits, a costa de guanyar una efectivitat a curt i mitjà termini que pot portar a una gran part de les persones involucrades en aquest procés a caure instrument convençut o obligat d'unes certes minories amb la capacitat d'articular un discurs i un mètode atractiu per al seguidisme.

Estem convençudes que el procés a seguir per a construir una estructura tan extensa i complexa com la que es pretén construir, no pot ser vomitada ni immediatament ni precipitadament, sinó que necessitarà d'un temps de gestació necessari i suficient com el que necessitaria qualsevol altra criatura que, una vegada donada a llum, haurà de continuar creixent de la mà d'aquells que la van engendrar i sota la influència de l'entorn en el qual es desenvolupa. Un procés que no pot apostar per dreceres sorgides de la necessitat de

donar respostes des de la premsa i que poden semblar actes resolutius al principi, però que poden donar com a resultat malformacions i males dinàmiques o praxis que solen acabar anant a pitjor en la majoria dels casos.

De la mateixa manera, no creiem que aquest moviment organitzat hagi de caminar sol. Un subjecte col·lectiu amb aquest potencial pot i ha de ser una plataforma de la qual sorgeixin noves oportunitats per a forjar altres aliances encara més àmplies i extenses que tinguin en el centre la lluita de les classes oprimides i que, d'aquesta manera, es pugui abordar des de diferents fronts que poc o molt ens travessen a totes: el Poder Popular.

Finalment, respecte a la qüestió de les reformes i dels canvis legals, cal recordar que el perill del reformisme no es troba tant en les consignes sinó en les pràctiques. De fet, els que més criden al reformisme

solen acabar tan reformistes com aquells als quals acusen d'aquesta condició, i no importa si tenen eslògans radicals. Per a ser reformista és suficient amb no generar una dinàmica transformadora concreta.

El fonamental no és tant quines són les millores que s'obtenen, sinó la manera en què aquestes s'obtenen. Hem de buscar sempre que a través d'aquestes es produeixi un avanç de la consciència i de l'organització col·lectiva, permetent acumular força social i democratitzar a la societat. Aquest és el veritable element revolucionari en la lluita que podem fer avui.

L'aspiració per a gestionar-ho tot

Estant el sindicalisme d'habitatge i d'inquilines ja en un estat de major maduresa, creiem que una de les nostres tasques és la de reforçar en el seu si la pràctica del sindicalisme revolucionari. Per sindicalisme revolucionari no ens referim a posar-li un adjectiu més *guay* o a tenir un eslògan més radical, ni tampoc limitar-nos a fer llistes i criticar tot el que no ens agrada de la societat, sinó que a més d'inscriure'ns dins d'una tradició amb profundes i variades arrels, poseeix l'aspiració d'autogestionar la societat a la seva manera i reemplaçar així el Sistema de Dominació.

Això no és per a res fàcil, i perquè sigui real no podem caure en els paranys que ens suggereixen dreceres fàcils

com confiar la lluita a l'acció judicial i a un cos tècnic; o que tot el principal treball d'organització ho faci un selecte grup de militants (quan no *super-militantes*) i que per a sostenir-se necessitaria apostar per més alliberats.

El camí del sindicalisme revolucionari com a moviment de masses pressuposa la formació de militants des del propi si de les bases que es mobilitzen des del moviment. Per tant, necessitem generar una dinàmica de formació política i implicació que desbordi a la militància que ja existeix i que en general ja està políticament involucrada en altres àmbits. Tota persona que ve a una assemblea buscant ajuda ha de poder tenir la

possibilitat de transformar-se en militant del moviment per l'habitatge.

Encara més, no es tracta només de detalls tècnics, sino de desenvolupar una veritable consciència col·lectiva per a tenir les ganes de lluitar a llarg termini, articular una iniciativa combativa per a passar a l'ofensiva, posseir el compromís per a fer les tasques i enfrontar-se a les dificultats amb una bona capacitat i mentalitat organitzativa i la humilitat per a reconèixer els propis errors i donar prioritat al col·lectiu i no al propi ego.

En definitiva, es tracta d'ampliar la mirada buscant treballar amb els temps. Actuant per a poder durar i durar per a poder actuar. Sense por d'innovar i buscar respostes pròpies i originals. En el cas dels sindicats laborals, el sindicalisme revolucionari s'entén com els treballadors que s'organitzen per a assumir directament l'autogestió de l'esfera productiva de la societat. Però en el cas del sindicalisme d'habitatge no es pot aplicar el mateix concepte, cal adaptar-lo. Per tant creiem que el sindicalisme revolucionari d'habitatge pot tenir com a programa l'autogestió de l'esfera reproductiva, entenent que és en l'habitatge i el territori el lloc on aquesta esfera es concentra.

I atès que el sindicalisme d'habitatge en si mateix no és suficient, per més revolucionari que sigui, necessitem emmarcar-ho dins d'una estratègia més àmplia. Una estratègia que pugui unir a totes les lluites en un mateix intent cap a la transformació social: l'estratègia del poder popular.

Volem una societat sense Estat i creiem que aquest és l'únic camí que val la pena i l'únic possible per a poder generar una societat veritablement justa, democràtica i lliure. A aquesta societat li diem Comunisme Llibertari, i per a poder realitzar-la necessitem que les lluites de les classes oprimides puguin anar no sols

creixent en força, sinó sostraiant espai al Sistema de Dominació en la gestió dels territoris i de totes les esferes de la vida.

No volem produir un moviment que la seva intenció sigui assaltar al centre del poder, sinó generar un moviment contrari que uneixi a tots els sectors oprimits perquè assumeixin el seu protagonisme i desfacin l'autoritat central trencant-la en el cor de la seva contradicció. Perquè no volem fer les coses a la manera dels Estats, apostem per un model confederalista d'organització i programa.

Amb els peus a terra: del congrés a la confederació

Seguint amb aquesta línia de treball, des d'Embat sempre s'ha treballat per sumar forces col·lectives amb les quals posar pedres que construeixin un futur millor per a la nostra classe, i que aquest es materialitzi fent passos per a la transformació radical i profunda. Mai cap gran canvi social va ser dut a terme per una única organització, per més que el revisionisme historiogràfic d'una o altra ideologia busqui simplificar les coses, i creiem que així continuarà sent en el nostre moment històric. Són les classes oprimides que en organitzar-se de manera conscient posseeixen la iniciativa i la capacitat per a realitzar transformacions profundes i reals.

Quan des d'Embat impulsem el Primer Congrés del Moviment per l'Habitatge, va anar justament per això: a l'ésser una organització de minoria activa, teníem la capacitat de generar una visió estratègica que anava més enllà de les lluites immediates, i per tant buscavem impulsar el debat que portés a un procés que entenem fonamentalment com: unir el dispers i organitzar el desorganitzat. Però una vegada fet el primer pas, de manera conjunta, hauria estat molt rar i contrari als nostres principis que Embat busqués mantenir alguna espècie de control sobre el moviment popular. Aquesta mai va ser la nostra intenció, per tant una vegada començat el procés, vam fer un pas cap enrere, i continuem aportant des de la nostra militància

inserir en les organitzacions de lluita per l'habitatge.

Per descomptat que defensem el dret a organitzar-se ideològicament, però no estem d'acord que això es tradueixi en la imposició de l'ideològic sobre el social. De les quatre propostes que hi ha sobre la taula en el 2n Congrés per a la construcció d'una confederació, només una va ser elaborada per una organització del moviment per l'habitatge, les altres tres venen des d'organitzacions o tendències politicoideològiques.

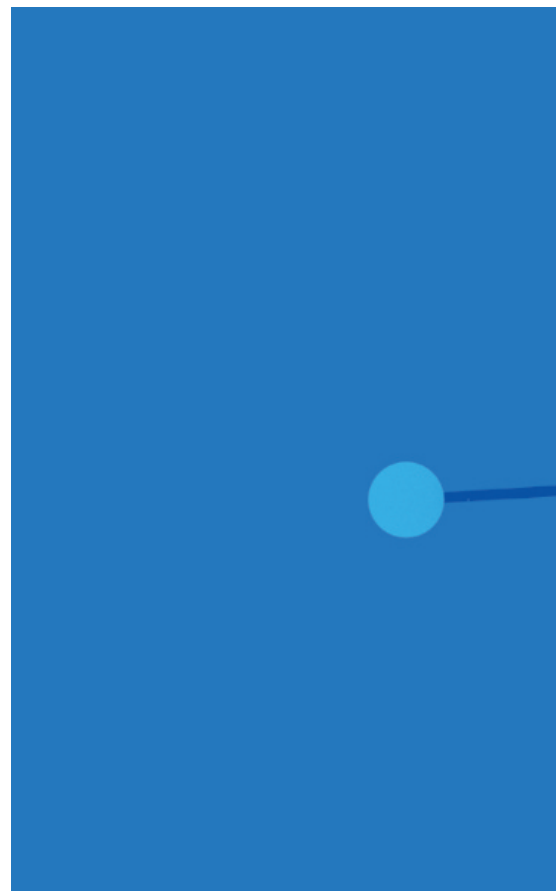

El temps i l'espai per a generar una proposta de confederació sembla justificar el fet que siguin les avantguardes, les quals tenen la capacitat per a fer-ho en un breu espai temps, les qui desenvolupin un cert ideari o estructura i d'aquí es baixin aquestes propostes als moviments socials. El resultat de tal procés però, és evident: la majoria de les propostes de confederació es concentren a dibuixar estructures de direcció i se centren en una sèrie de detalls d'exercici intel·lectual que, encara que està aterrat en les vivències del dia a dia d'unes certes parts del moviment per l'habitatge, podrien desenvolupar milers i milers de possibilitats que no deixarien de ser això; conjectures teòriques.

No podem oblidar que qualsevol procés organitzatiu ha de generar-se a partir de les condicions i necessitats de la lluita. El III Congrés s'ha de concloure donant un pas més d'unificació de forces, pujar un nivell en l'escala organitzativa, però sense pressa, és un pas més en el camí, una baula que passa a formar part de la cadena. Voler afanyar-se a sortir ja amb una estructura del tot definida és una cosa que satisfà els desitjos personals de la militància més implicada, legítims clar, però que poden no tenir el ressò suficient en les bases.

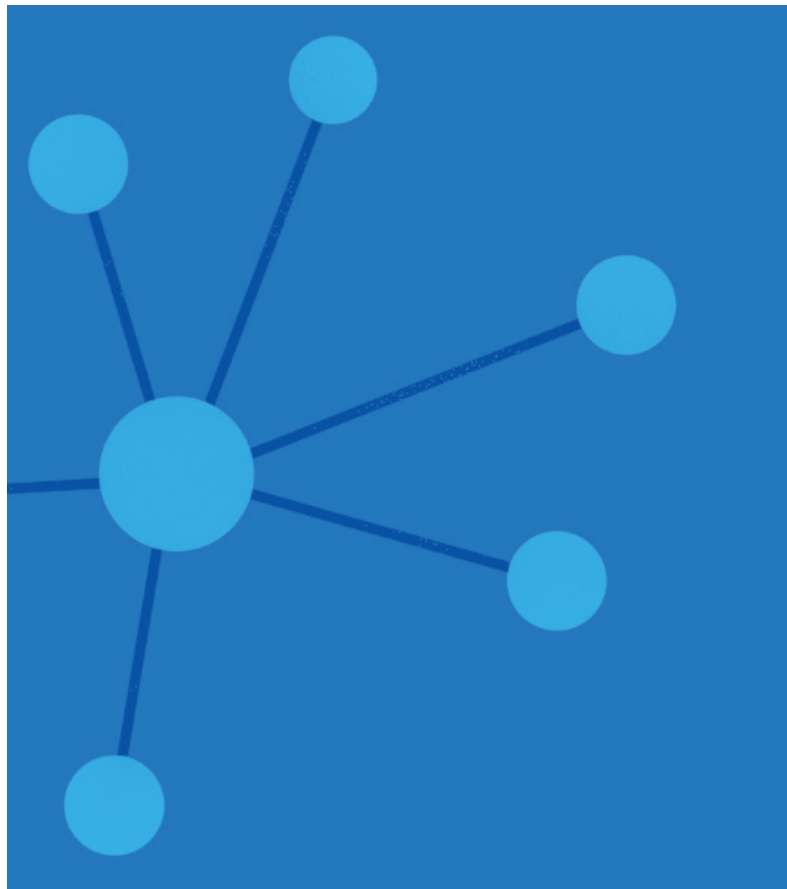

Per als pròxims anys cal concentrar esforços a enfortir el moviment, desenvolupar una estructura confederada que tingui com a columna vertebral, no les articulacions de les cúpules polítiques, sinó la impulsió de les seccions territorials més difuses, l'establiment dels mecanismes que ens ajudin a treballar juntes, la formació de militants, l'ampliació de les lluites i l'acumulació de més victòries i més experiència.

actor que posi en escac a les forces reaccionàries, com són en aquest cas el Capital immobiliari.

Tot per construir un veritable moviment de masses que pugui crear els marcs que permetin l'articulació d'espais de suma estratègica per a, fer possible, convertir a totes les persones marginalitzades que desitgen un habitatge digne en

Tenim una enorme tasca per davant. Una tasca fonamental perquè puguem sobreviure a les pròximes dècades que ens esperen, on la crisi climàtica, la precarització de l'economia i les vessants feixistes de la societat i de les institucions portaran més repressió i més arrogància dels de dalt. A nosaltres, les de baix, només ens queda aquest camí: lluitar i organitzar-nos, fins que tot sigui nostre.

Embat – Organització
Llibertaria de Catalunya

Abril 2024

